

Početna Stranica > ... > [Novac/novčana Potraživanja](#) > [Nesolventnost/stečaj](#) > Spain

Nesolventnost/stečaj

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Španjolska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti odnosi se na dužnike građane i trgovce, bez obzira na to jesu li fizičke ili pravne osobe.

Propisi kojima se to uređuje utvrđeni su u preinačenom tekstu Zakona o nesolventnosti (*Texto Refundido de la Ley Concursal*), koji je odobren Kraljevskim zakonodavnim dekretom 1/2020 (*Real Decreto Legislativo 1/2020*) od 5. svibnja 2020. Zakonom 16/2022 od 5. rujna 2022. uvedene su izmjene španjolskog zakona o nesolventnosti kako bi se prenijela Direktiva (EU) 2019/1023 o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti tih postupaka.

Koje vrste postupaka u slučaju nesolventnosti predviđa španjolsko pravo?

Novim pravilima o nesolventnosti predviđene su tri vrste postupaka u slučaju insolventnosti:

1. nesolventnost (*concurso de acreedores*), uređena knjigom I. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti
2. restrukturiranje duga (*reestructuración de deudas*), uključujući mogućnost obavještanja prije početka pregovora, kako je predviđeno u knjizi II.
3. posebni postupci za mikropoduzeća, uređeni knjigom III.

Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti iz knjige I.?

Svaki se dužnik može proglasiti nesolventnim, bez obzira na to je li fizička osoba (uključujući maloljetnike ili osobe koje nemaju pravnu sposobnost) ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač, iako zakon sadržava određene specifikacije koje se odnose na vrstu predmetnog dužnika. Na primjer, posebni postupci za mikropoduzeća primjenjuju se na dužnike koji su fizičke ili pravne osobe koje se bave poslovnom ili profesionalnom djelatnošću i koji ispunjavaju određene zahtjeve (članak 685.).

Pravne se osobe mogu proglasiti nesolventnima, čak i ako su u postupku likvidacije. Nebitno je jesu li one dio skupine društava jer se jedno društvo koje čini skupinu ili više njih može proglasiti nesolventnim, ali ne i sama skupina.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u vezi s nasljedstvom, pod uvjetom da ono nije bezuvjetno prihvaćeno.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglasiti nesolventnima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Zakonom su utvrđeni određeni subjektivni i objektivni preduvjeti koji se moraju ispuniti kako bi se pokrenuo postupak u slučaju nesolventnosti.

(A) Subjektivni preduvjet (članak 1.): svaki dužnik može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti (nesolventnost, restrukturiranje, posebni postupci za mikropoduzeća), bez obzira na to je li fizička ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglašiti nesolventnima.

(B) Objektivni preduvjet: dužnikova nesolventnost, koja se definira kao trenutačna ili neizbježna nemogućnost dužnika da redovito podmiruje svoje obveze, ako se očekuje da ih neće moći plaćati u roku od tri mjeseca (članak 2.). Može se primijeniti i postupak restrukturiranja ako je nesolventnost vjerojatna u sljedeće dvije godine (članak 585.).

Stranke koje mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Uvjeti za podnošenje zahtjeva razlikuju se ovisno o tome podnosi li zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnik ili ga podnose vjerovnici.

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik (dobrovoljni postupak), on mora pred sudom obrazložiti da je trenutačno nesolventan ili da će uskoro biti; odnosno da ne može redovito plaćati svoje obveze. Ako je nesolventnost trenutačna, dužnik mora podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od trenutka kad postane svjestan ili je trebao postati svjestan svoje nesolventnosti.

Dužnici uz zahtjev moraju podnijeti i određene dokumente, kao što su izvješće o njihovoj gospodarskoj aktivnosti, popis imovine, popis vjerovnika uz navođenje kreditnih jamstava, popis zaposlenika te financijske izvještaje, ako imaju obvezu njihova sastavljanja.

Dužnici, koji mogu biti fizičke ili pravne osobe, moraju podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ako su u situaciji trenutačne nesolventnosti, koja se definira kao situacija u kojoj osoba ne može redovito plaćati svoje obveze. S druge strane, ako je nesolventnost neizbježna (još uvijek nije proglašena, ali se očekuje), dužnici imaju pravo podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Pri podnošenju zahtjeva trgovačkom sudu (*juzgado de lo mercantil*) moraju se ispuniti određeni obvezni uvjeti predviđeni u člancima 6. i 7. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti: izvješće o dužnikovoj financijskoj i pravnoj povijesti; napomena o tome bavi li se gospodarskom aktivnosti; ako je dužnik pravna osoba, mora navesti imena svojih dioničara, stečajnih upravitelja ili likvidatora te službenog revizora; popis imovine i prava uz odgovarajuće informacije koje omogućuju njihovu identifikaciju; abecedni popis vjerovnika uz navođenje adresa te iznosa i datuma dospijeca tražbina te postojećih jamstava; ako je primjenjivo, popis zaposlenika; ako dužnik ima obvezu sastavljanja financijskih izvještaja, mora predočiti računovodstvene knjige; a ako pripada skupini društava, to mora navesti i priložiti konsolidirani financijski izvještaj skupine.

Dužnici imaju obvezu surađivati sa sucem koji je zadužen za postupak u slučaju nesolventnosti i s upraviteljima u slučaju nesolventnosti, ne samo u pasivnom smislu ispunjenja zahtjeva koji im se postavljaju, nego u aktivnom smislu izvješćivanja o svemu što je važno. Ta obveza uključuje i obvezu da se pojavljuju (pred sudom i pred upraviteljima u slučaju nesolventnosti), da surađuju i da izvješćuju. Te se obveze odnose na dužnike koji su fizičke osobe i na de facto ili de jure direktore pravnih osoba, bez obzira na to obavljaju li trenutačno tu funkciju ili su je obavljali u prethodne dvije godine. Ako ta obveza nije ispunjena, za potrebe proglašenja nesolventnosti skrivljenom iznosi se pretpostavka namjernog prijestupa ili krajnje nepažnje (u slučajevima na koje se odnosi odjeljak o kaznenoj odgovornosti, odnosno zbog odobrenja štetnog dogovora ili pokretanja postupka likvidacije).

Dužnika se može proglašiti odgovornim za nesolventnost i može biti kažnjen. Jedan je od ciljeva postupka u slučaju nesolventnosti analizirati uzroke nesolventnosti, a posebno činjenicu je li ponašanje dužnika ili drugih osoba povezanih s njim ili u svojstvu suučesnika pridonijelo stvaranju ili pogoršanju takve situacije. To uključuje pojašnjenje odgovarajućih obveza primjenom tablice sankcija iz članaka 455. i 456. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti.

Pokretanje postupka i trenutak u kojem postupak proizvodi učinke

Sudac mora pregledati podnesenu dokumentaciju i, ako je nesolventnost ili neizbježna nesolventnost opravdana, dužnika mora proglasiti nesolventnim istog dana kad je podnesen zahtjev ili sljedećeg dana. Ako je podnesena dokumentacija nepotpuna, sudac može odobriti jedinstveno razdoblje od pet dana za njezinu nadopunu.

Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti može podnijeti i bilo koji vjerovnik i u tom se slučaju radi o obveznom postupku (*concurso necesario*). Vjerovnici koji podnose zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti moraju priložiti dokaze o dužnikovoj trenutačnoj nesolventnosti i predložiti dokaz o nalogu za izvršenje protiv dužnika koji pokazuje da nije prikupljeno dovoljno imovine za podmirenje duga, ili moraju priložiti dokaze određenih činjenica koje dovode do pretpostavke nesolventnosti, kao što su dokazi koji upućuju na sljedeće: da je dužnik općenito prestao plaćati svoje obveze, opsežnu zapljenu dužnikove imovine, ubrzano prikrivanje ili likvidaciju imovine ili neplaćanje pojedinih dugova (porezi, socijalno osiguranje, tražbine radnikâ).

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, dužniku se upućuje sudski poziv i on može osporiti rješenje o proglašenju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac saziva raspravu na kojoj stranke mogu predložiti dokaze uz određena ograničenja i sudac mora odlučiti je li dužnik trenutačno nesolventan ili nije te, prema potrebi, izdati rješenje o proglašenju nesolventnosti. Postupak se pokreće i ako dužnik prihvati rješenje o proglašenju nesolventnosti, ako ga ne ospori ili ako se ne pojavi na raspravi.

Dužnici koji su fizičke osobe u situacijama trenutačne ili neizbježne nesolventnosti i čije procijenjene obveze ne premašuju pet milijuna EUR mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka za postizanje *sporazuma o izvansudskoj naplati*. Pravne osobe koje ispunjuju uvjete predviđene u članku 631. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti mogu učiniti isto.

Odluka kojom se pokreće postupak u slučaju nesolventnosti proizvodi učinke odmah nakon izdavanja, čak i ako se podnese prigovor.

Objavljivanje rješenja o proglašenju nesolventnosti

Rješenje o proglašenju nesolventnosti mora se objaviti po mogućnosti putem elektroničkih medija, a izvadak odluke mora se objaviti u Službenom listu Španjolske, no sudac može naložiti njegovo objavljivanje u više medija ako to smatra nužnim.

Privremene mjere

Na zahtjev osobe koja podnosi zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i, ako je primjenjivo, nakon pružanja jamstva za pokriće mogućih obveza, sudac, nakon što odobri zahtjev, može donijeti potrebne mjere, u obliku predviđenom u općem postupovnom pravu, kojima se osigurava da se dužnikova imovina neće otuđiti.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Imovina koja ulazi u nesolvencijsku masu

Sva imovina i prava koji pripadaju dužniku u trenutku izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti čine dio nesolvencijske mase ili „imovinu obuhvaćenu postupkom“, zajedno sa svom imovinom i svim pravima koje dužnik stekne ili koji su mu vraćeni tijekom postupka. Imovina koja je na temelju zakona proglašena nezapljenjivom izuzeta je iz toga.

Vjerovnici koji imaju prava prvenstva u pogledu plovilâ ili zrakoplovâ mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolvencijske mase poduzimanjem radnji dopuštenih u skladu sa sektorskim zakonodavstvom.

Kad je riječ o postupcima u slučaju nesolventnosti nad dužnicima koji su fizičke osobe i u braku, imovinu obuhvaćenu postupkom čini njihova zasebna imovina, a ako imaju sporazum o zajedničkom vlasništvu, uključit

će se i zajednička imovina, ako je to potrebno za podmirenje dužnikovih obveza.

Za postupak u slučaju nesolventnosti nije potreban prekid dužnikove aktivnosti i on može nastaviti s poslovanjem društva, u skladu s postignutim dogovorom u pogledu odobrenja ili privremenog ukidanja njegovih ovlasti. Odobrenje za upravljanje ili raspolaganje imovinom u načelu moraju dati upravitelji u slučaju nesolventnosti u slučajevima kad se dužnikove ovlasti nadziru, ali moguće je da se pojedine radnje općenite prirode odobre ako su one sastavni dio uobičajene djelatnosti društva. U načelu se bez odobrenja suca imovina ne može teretiti kako bi se financiralo nesolventno društvo sve dok se ne potvrdi nagodba s vjerovnicima ili pokrene postupak likvidacije. U sljedećem odjeljku objašnjavaju se postupci za privremeno ukidanje ili nadzor dužnikovih ovlasti.

Polovina financiranja putem novih novčanih prihoda u kontekstu postupka refinanciranja smatra se tražbinom u odnosu na nesolvencijsku masu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Ovlasti dužnika

Polazišna je točka u načelu razlika između dobrovoljnog postupka i obveznog postupka (članak 29.). U prvom slučaju dužnik i dalje upravlja i raspolaže svojom imovinom te je pod nadzorom upravitelja u slučaju nesolventnosti i potrebno mu je njegovo odobrenje ili njegova suglasnost. U slučaju obveznih postupaka ovlasti dužnika za upravljanje i raspolaganje vlastitom imovinom privremeno su ukinute te dužnika zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti. Cilj tog propisa nije kazniti dužnika, nego je njegova svrha očuvati imovinu i zaštititi rezultate postupka.

Međutim, glavni je kriterij nastavak dužnikove gospodarske aktivnosti, za što na temelju članka 111. upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo sastaviti katalog aktivnosti koje se zbog njihove prirode i vrijednosti izuzimaju iz obveznog nadzora. Sustav je prilagodljiv jer sudac može, u slučaju dobrovoljnog postupka, donijeti obrazloženu odluku kojom će naložiti privremeno ukidanje ovlasti i, u slučaju obveznog postupka, na temelju odobrenja ili sporazumnog dogovora naložiti običan nadzor, uz navođenje rizika koje želi izbjeći i koristi koje bi se mogle ostvariti.

Početni dogovor o ograničenju ili predaji ovlasti isto se tako može izmijeniti u kasnijim fazama na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, na temelju obrazložene odluke i nakon saslušanja dužnika (izmjena nije automatska), pod uvjetom da se ta izmjena objavi na isti način na koji je bilo objavljeno rješenje o proglašenju nesolventnosti.

Završetkom postupka završava i ograničenje ovlasti. U suprotnom slučaju ono se nastavlja do odobrenja nagodbe s vjerovnicima, čime se mogu uvesti mjere kojima se ograničuju ili zabranjuju dužnikove ovlasti. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti okonča likvidacijom, pokretanje te faze podrazumijeva privremeno ukidanje dužnikovih ovlasti.

Cilj je Zakona o nesolventnosti da imovina dužnika obuhvaćena postupkom u slučaju nesolventnosti u pravilu ostane nepromijenjena; međutim, u određenim slučajevima tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguće je prodati dio imovine dužnika, uz odobrenje suca (koje neće biti potrebno u pojedinim slučajevima). Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguća je i prodaja proizvodnih jedinica na način utvrđen u članku 215. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti.

Kao iznimka od općeg pravila o kontinuitetu dužnikove aktivnosti, utvrđuje se da se, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i nakon saslušanja dužnika i predstavnika radnika, dužnikovi uredi mogu zatvoriti ili se njegova aktivnost može obustaviti. Ako je posljedica toga kolektivni raskid, obustava ili izmjena ugovorâ o radu, sudac mora djelovati u skladu s posebnim pravilima.

Zakonom se utvrđuju i posebne obveze u pogledu dužnikovih financijskih izvještaja, dok su učinci postupka u slučaju nesolventnosti na upravljačka tijela nesolventnih pravnih osoba uređeni zasebno.

Imenovanje i ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti

Upravitelj u slučaju nesolventnosti osoba je ili tijelo koje je potrebno kako bi pomagalo sucu i povjerava mu se

upravljanje postupkom u slučaju nesolventnosti. Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti sudac nalaže početak druge faze postupka, koja uključuje sve što se odnosi na imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti, odredbe kojima se uređuje njegov rad te njegove ovlasti i odgovornosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odabire se s popisa fizičkih i pravnih osoba dobrovoljno upisanih u Javni registar nesolventnosti (*Registro Público Concursal*), u skladu s uvjetima propisanim zakonom. Za te se potrebe uvodi razlika između malih, srednjih i velikih postupaka u slučaju nesolventnosti. Prvo imenovanje s popisa provodi se ždrijebom i kasnije prema redoslijedu, ali to se ne odnosi na velike postupke, u kojima sudac može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg smatra najprimjerenijim, uz navođenje razloga i poštovanje kriterija utvrđenih zakonom. U slučaju postupaka u slučaju nesolventnosti u kojima sudjeluju kreditne institucije sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Fond za uredno restrukturiranje banaka (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*). Kad je riječ o postupcima u kojima sudjeluju institucije koje su pod nadzorom Nacionalne komisije za tržište vrijednosnih papira (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*), sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložila ta Komisija, a u slučaju osiguravajućih društava sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Konzorcij za naknade iz osiguranja (*Consortio de Compensación de Seguros*).

Obično se imenuje samo jedan upravitelj u slučaju nesolventnosti. Iznimka su postupci u slučaju nesolventnosti koji se mogu opravdati postojanjem javnog interesa, u kojima sudac u postupku u slučaju nesolventnosti kao drugog upravitelja u slučaju nesolventnosti može imenovati vjerovnika iz javne uprave ili vjerovnika iz javnopravnog tijela koji je povezan s tom javnom upravom ili koji joj je odgovoran.

U članku 57. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti detaljno je opisan pravni status upravitelja, koji preuzima sljedeće vrste dužnosti: dužnosti postupovne prirode; dužnosti koje se odnose na dužnika ili njegova upravljačka tijela; dužnosti u pogledu radnih odnosa; dužnosti koje se odnose na prava vjerovnikâ; dužnosti izvješćivanja i ocjenjivanja; dužnosti koje se odnose na unovčenje ili likvidaciju imovine te tajničke dužnosti. Njihova je najvažnija dužnost podnijeti izvješće predviđeno u članku 292., kojemu moraju priložiti prijedlog popisa imovine i popis vjerovnika.

Sudac utvrđuje plaću upravitelja u slučaju nesolventnosti u skladu s ljestvicom naknada, kako je utvrđeno Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004.

Imenovani upravitelj u slučaju nesolventnosti mora prihvatiti tu dužnost, no, ako postoji opravdan razlog za to, sudac ga može odbiti ili razriješiti dužnosti. Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu imenovati i delegirane pomoćnike koji će im pomagati u obavljanju njihovih dužnosti.

Sudac u postupku u slučaju nesolventnosti

Nadležnost za vođenje postupaka u slučaju nesolventnosti proizlazi iz područja trgovačkog prava kao specijalizirane grane građanskog prava. Sudac proglašava nesolventnost i vodi postupak. U članku 86.b Organskog zakona 6/1985 o pravosuđu (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) od 1. srpnja 1985. utvrđen je popis nadležnosti sudaca trgovačkih sudova, posebno uključujući sva pitanja koja se pojave u području postupaka u slučaju nesolventnosti.

Sudac u rješenju o proglašenju nesolventnosti, ili prije toga kao mjeru predostrožnosti, može ograničiti dužnikova temeljna prava. Ta ograničenja mogu uključivati:

- (a) presretanje poštanske i telefonske komunikacije;
- (b) obvezu boravka na istom području na kojem mu je adresa, uz mogućnost kućnog pritvora i
- c) ulazak u mjesto boravka i njegovo pretraživanje.

Ako je dužnik pravna osoba, te se mjere mogu donijeti i u odnosu na sve njegove trenutačne direktore ili likvidatore ili neke od njih te na one koji su obavljali tu funkciju tijekom prethodne dvije godine.

Člancima 52. i 53. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti dodjeljuje se „isključiva i isključujuća” nadležnost nad nizom pitanja koja općenito obuhvaćaju sve radnje usmjerene na dužnikovu imovinu ili koje su u izravnom odnosu s njom. Sudac je nadležan i za kolektivno

prihvatanje ili obustavu ugovora o radu ako je poslodavac proglašen nesolventnim i za odlučivanje o tužbama zbog odgovornosti direktora ili likvidatora nesolventnog društva.

Kad je riječ o prethodnim odlukama, i to samo za potrebe postupka nesolventnosti, nadležnost suca proširuje se i na upravna ili socijalna pitanja koja su izravno povezana s postupkom u slučaju nesolventnosti.

Zakonom o nesolventnosti utvrđuju se pravila o međunarodnoj i teritorijalnoj nadležnosti te posebna pravila o postupovnim koracima koji se trebaju poduzeti i ona imaju prednost pred pravilima utvrđenima u općem postupovnom zakonodavstvu.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Nakon što je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut, ne može doći do prijebaja tražbina ili dugova dužnika. Međutim, prijebaj je dopušten ako su uvjeti za njega bili ispunjeni prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, čak i ako je odluka izdana kasnije. Ti su uvjeti općenito predviđeni člankom 1196. Građanskog zakonika (*Código Civil*) (uzajamnost tražbina, jedinstvenost dugova te njihova dospjelost i plativost).

Postupci u slučaju nesolventnosti s inozemnim elementom izuzeti su iz ovog pravila ako je na temelju prava koje se primjenjuje na dužnikovo uzajamno potraživanje to dopušteno u situacijama nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Učinci na ugovore kojih je dužnik strana

Preinačenim tekstom Zakona o nesolventnosti uređuju se učinci postupka u slučaju nesolventnosti na ugovore koje je dužnik sklopio s trećim stranama u skladu s člankom 156. i dalje, čije odredbe utječu na te ugovore koji čekaju izvršenje prije rješenja o proglašenju nesolventnosti. Pitanje se razmatra s obzirom na bilateralne ugovore, jer se u jednostranim ugovorima utvrđuje da se tražbine vjerovnika koji su treće strane priznaju ili se podnosi zahtjev za uključivanje njihovih tražbina u imovinu obuhvaćenu postupkom, kako je navedeno u članku 157. Ugovori sklopljeni s tijelima javne uprave uređeni su posebnim zakonom o upravi.

Člankom 156. u načelu se utvrđuje da samo rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na ugovore u kojima dužnik ili druga strana ima uzajamne obveze koje čekaju ispunjenje. Dužnikove obveze podmiruju se iz nesolventne mase. Svaka naknada koja proizlazi iz raskida isto se tako smatra tražbinom u odnosu na nesolventnu masu.

U skladu sa zakonom svaka klauzula kojom se uvodi mogućnost poništenja ili raskida ugovora jedino zbog proglašenja nesolventnosti jedne od strana smatra se nevažećom, čime se osnažuje valjanost tih ugovora.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (u slučaju privremenog ukidanja ovlasti) ili dužnik (u slučaju nadzora ovlasti) mogu od suca u postupku u slučaju nesolventnosti zatražiti raskid ugovora, ako je to u interesu postupka u slučaju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac mora pozvati dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti i drugu ugovornu stranu da se pojave na sudu. Ako stranke koje se pojave na sudu postignu dogovor, sudac će izdati rješenje o raskidu ugovora. U suprotnom slučaju spor će se rješavati sporednim postupkom u slučaju nesolventnosti i sudac će odlučivati o svemu što se odnosi na povrat isplata i naknada, koje će se podmiriti iz nesolventne mase i koje ne mogu biti povoljne za stranku u postupku ako su njihovi iznosi znatni.

Raskid zbog kršenja odredbi ugovora

Rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na raskid bilateralnih ugovora zbog naknadnog kršenja koje je počinila bilo koja stranka. U slučaju ugovorâ s kontinuiranim izvršenjem mogućnost raskida može se iskoristiti i ako je kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti. Međutim, čak i ako postoje razlozi za raskid, sudac, uzimajući u obzir interese postupka u slučaju nesolventnosti, može naložiti izvršenje ugovora s dospjelim plaćanjima ili plaćanjima koja dužnik mora izvršiti podmirenjem iz nesolventne mase.

Prijedlozi za raskid ugovora moraju se podnijeti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti putem mehanizma sporednog postupka u slučaju nesolventnosti. Nakon što se zahtjev odobri (i time se dogovori raskid ugovora),

sve nepodmirene obveze više neće biti valjane. Kad je riječ o dospjelim obvezama, u postupak u slučaju nesolventnosti uključit će se tražbine vjerovnika koji su ispunili svoje ugovorne obveze, ako je dužnikovo kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti; ako je nastupilo kasnije, tražbine stranaka koje su ispunile svoje obveze podmirit će se iz nesolvencijske mase. Tražbine će uključivati sve naknade šteta.

Članak 169. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti sadržava odredbe kojima se uređuju učinci na ugovore o radu, a sljedećim člankom uređuju se učinci na ugovore višeg rukovodstva.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Zabrana novih deklaratornih tužbi

Suci građanskih i radnih sudova ne smiju prihvatiti tužbe o kojima bi trebali odlučivati suci u postupku u slučaju nesolventnosti (u načelu su to postupci usmjereni protiv dužnikove imovine).

Ako se takva tužba prihvati na temelju pogreške, naložit će se okončanje svih postupaka i sve poduzete radnje bit će nevažeće. Suci trgovačkih sudova isto se tako moraju suzdržati od prihvaćanja svih tužbi podnesenih nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i do njegova potpuna zaključenja, ako te tužbe uključuju zahtjeve koji se odnose na korporativne obveze prema direktorima nesolventnih društava kapitala koji su prekršili svoje dužnosti ako postoje osnove za likvidaciju.

Učinci rješenja o proglašenju nesolventnosti na postupke izvršenja i naplate iz dužnikove imovine

Opće je pravilo da se nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu pokrenuti pojedinačni sudski ili izvansudski postupci izvršenja niti se mogu nastaviti upravni postupci ili postupci naplate poreza iz dužnikove imovine. Ako se ova zabrana prekrši, izreći će se kazna na temelju koje se postupak proglašava ništavnim i nevažećim. Tim se pravilom utvrđuju sljedeće dvije iznimke u kojima se izvršenje može nastaviti unatoč rješenju o proglašenju nesolventnosti i do odobrenja plana likvidacije:

(a) upravni postupci izvršenja u kojima su izdani nalozi za zapljenu i

(b) postupci izvršenja povezani s radom koji uključuju zapljenu imovine koja pripada dužniku prije naloga i pod uvjetom da zaplijenjena imovina nije nužna za nastavak dužnikove poslovne ili profesionalne aktivnosti.

Kad je riječ o postupcima izvršenja koji su u tijeku, člankom 55. stavkom 2. propisuje se da se pravne radnje koje su u tijeku moraju obustaviti od dana izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, ali da se odgovarajuće tražbine mogu uzeti u obzir u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Na snazi su posebna pravila za naplatu kolaterala i ona su navedena u sljedećem odjeljku jer to uključuje uzimanje u obzir učinaka na pojedine tražbine.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Učinci na postupke s deklaratornim učinkom koji su u tijeku u trenutku izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti

Postupci deklaratornim učinkom u kojima sudjeluje dužnik i koji su u tijeku u trenutku rješenja o proglašenju nesolventnosti nastaviti će se do izricanja pravomoćne presude, no, neovisno o tome, postupci pravnih osoba koje potražuju odštetu od svojih direktora, likvidatora ili revizora spojiti će se s postupkom u slučaju nesolventnosti i nastaviti će se njihov postupovni tijek.

Arbitražni postupak: arbitražni sporazumi u kojima sudjeluje dužnik postaju nevažeći tijekom postupka u slučaju nesolventnosti (članak 52.); stoga je pokretanje arbitražnog postupka nakon izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti zabranjeno. Oni postupci koji su u tijeku nastaviti će se do konačne arbitražne odluke.

Pravo dužnika na pokretanje pravnih radnji

Zakonom se određuje dužnikovo pravo na pokretanje pravnih radnji u skladu s ovlastima koje zadržava. Općenito, ako je dužnik pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo pokretati pravne radnje koje nisu osobne prirode; ako je dužnik pod nadzorom, on ima pravo pokretati pravne radnje uz propisno odobrenje upravitelja u slučaju nesolventnosti ako te radnje imaju učinak na dužnikovu imovinu. U slučaju nadzora, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra da je pokretanje pravne radnje preporučljivo u interesu postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik je ne pokrene, sudac može ovlastiti upravitelja u slučaju nesolventnosti da to učini.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Sudjelovanje vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti

Vjerovnici mogu sudu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik može osporiti taj zahtjev. U tom se slučaju održava rasprava i sudac izdaje odluku u obliku rješenja. Ako sudac pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, taj će se postupak smatrati „obveznim”, što obično znači da se privremeno ukida pravo dužnika na upravljanje i raspolaganje svojom imovinom i da ga zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave rješenja o proglašenju nesolventnosti u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu. Ta prijava mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaže u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i imovine. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Vjerovnici sudjeluju i u fazama nagodbe i likvidacije. U fazi nagodbe mogu podnijeti prijedlog nagodbe i isto tako mogu izraziti svoje slaganje s prijedlogom rane nagodbe koji je podnio dužnik. U svakom će slučaju biti pozvani na skupštinu vjerovnika na kojoj će se raspravljati o nagodbi i glasovati o njezinu prihvaćanju. Za to je potrebna većina predviđena člankom 124. Zakona o nesolventnosti. Taj se postupak može odvijati i pisanim putem ako je broj vjerovnika veći od tri stotine.

Neki vjerovnici mogu osporiti prihvaćanje nagodbe (oni koji nisu prisustvovali skupštini ili oni kojima je na nelegitiman način oduzeto pravo glasa) i, nakon što se nagodba prihvati, vjerovnici mogu zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

U fazi likvidacije vjerovnici mogu dostaviti primjedbe na plan likvidacije koji je predstavio upravitelj u slučaju nesolventnosti i na završno izvješće prije nego što se postupak u slučaju nesolventnosti proglasi okončanim.

U fazi razvrstavanja vjerovnici imaju status stranaka i mogu dostaviti primjedbe na izvješće upravitelja u slučaju nesolventnosti i na mišljenje ureda državnog odvjetnika, iako nemaju pravo podnositi zasebne zahtjeve za razvrstavanje.

Konačno, kad je riječ o okončanju postupka u slučaju nesolventnosti, vjerovnici u određenim slučajevima mogu

dostaviti i primjedbe kojima osporavaju okončanje.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Raspolaganje imovinom iz nesolvencijske mase u početnoj fazi

S obzirom na to da se postupkom u slučaju nesolventnosti ne obustavlja dužnikova aktivnost, nakon proglašenja nesolventnosti dužnik može nastaviti raspolagati svojom imovinom u skladu s uspostavljenim mehanizmom nadzora: ako je dužnik pod nadzorom, mora dobiti odobrenje ili suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti, a ako je pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti bit će odgovoran za raspolaganje njegovom imovinom.

Dok se nagodba ne odobri ili dok ne počne faza likvidacije, u načelu se imovinom iz nesolvencijske mase ne može raspolagati niti se ona može teretiti bez odobrenja suca. To ne uključuje sljedeće:

(a) prodaju imovine koju upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra neophodnom za osiguravanje održivosti društva ili novčanih zahtjeva koji proizlaze iz postupka;

(b) prodaju imovine koja nije potrebna za nastavak dužnikove aktivnosti, uz jamstvo da cijena u velikoj mjeri odgovara vrijednosti dodijeljenoj imovini u popisu imovine i

(c) raspolaganje imovinom koja je nužna za nastavak dužnikove aktivnosti.

U potonjem slučaju, ako dužniku nije oduzeto pravo upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, upravitelj u slučaju nesolventnosti može unaprijed odrediti mehanizme ili radnje koje su svojstvene poslovanju ili trgovanju društva, a koje dužnik može provoditi sam ovisno o njihovoj prirodi i iznosu. Dužnik ujedno može provoditi te radnje od trenutka izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti do trenutka kad upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnost.

Raspolaganje imovinom iz nesolvencijske mase u fazi likvidacije

Postupak likvidacije sastoji se od dviju osnovnih faza:

(a) izvršenja operacija likvidacije u skladu s općim pravilima predviđenima zakonom, za slučajeve u kojima sudac u postupku u slučaju nesolventnosti nije primijenio posebna pravila na postupak likvidacije (članak 405. i dalje)

(b) isplate vjerovnicima u postupku u slučaju nesolventnosti i iz nesolvencijske mase, uz odredbu da isplata može početi čak i ako operacije likvidacije nisu završene.

Međutim, mora se jasno navesti da se neke operacije likvidacije ne odvijaju u ovoj fazi postupka. Pojedina se imovina može unovčiti tijekom početne faze za neke druge potrebe osim isplate vjerovnicima, kao, na primjer, u sljedećim slučajevima: imovina obuhvaćena postupkom može se očuvati s ciljem održavanja dužnikove gospodarske aktivnosti; vjerovnici koji imaju prava prvenstva u pogledu plovilâ ili zrakoplovâ mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolvencijske mase poduzimanjem radnji dopuštenih u skladu sa sektorskim zakonodavstvom; i, konačno, pojedini postupci izvršenja koje su pokrenuli vjerovnici s pravom prvenstva prije postupka u slučaju nesolventnosti mogu se nastaviti, isto kao i upravni postupci izvršenja ako je nalog za zapljenu izdan prije rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Zakonom su utvrđena posebna pravila za prodaju proizvodnih jedinica u svim fazama postupka u slučaju nesolventnosti (koje se vode načelom zaštite društva) kako bi se sva imovina prenijela s pomoću ugovora o jednokratnoj prodaji i uz posebna pravila o prijenosu obveza predmetne aktivnosti.

Prodaja proizvodnih jedinica u načelu znači prijenos svih ugovora koji su neodvojivo povezani s aktivnosti, ali ne i preuzimanje dugova koji su nastali prije postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako su kupci povezani s dužnikom ili ako se primjenjuju pravila radnog prava o nasljeđivanju poslovanja. U takvim slučajevima sudac može dati suglasnost kupcu na temelju koje on ne mora preuzeti iznos plaća i naknada koje čekaju plaćanje prije raspolaganja, nego će se one nadoknaditi iz Fonda za jamstvo plaća (Fondo de Garantía Salarial). Kako bi se osiguralo preživljavanje društva, novi kupac i radnici mogu sklopiti sporazume za izmjenu radnih uvjeta iz

kolektivnih ugovora.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, tražbine svih vjerovnika, bez obzira na to jesu li neosigurane ili s pravom prvenstva, i bez obzira na njihovo državljanstvo i prebivalište, uključuju se u dužnikove obveze. Svrha je toga, utemeljena na načelima *par condicio creditorum* i poštovanja „zakona o dividendi“ (*ley del dividendo*), osigurati jednako postupanje prema svim tražbinama u kontekstu dužnikove potvrđene nesolventnosti i kad je riječ o namiri svih njegovih dugova.

Postoji početna ključna razlika između vjerovnika u slučaju nesolventnosti i vjerovnika na koje ne utječe postupak u slučaju nesolventnosti: vjerovnici nesolvencijske mase.

Tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu opisane su u članku 242. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti te je njihov popis ograničen, što znači da se tražbine koje nisu uključene na popis smatraju tražbinama u slučaju nesolventnosti. Te su tražbine u načelu i u velikoj većini slučajeva nastale nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti kao rezultat postupka ili nastavka dužnikove aktivnosti ili su nastale zbog izvanugovornih obveza. Međutim, uključeni su i drugi slučajevi, kao što su tražbine u pogledu plaće za posljednjih 30 dana rada prije rješenja o proglašenju nesolventnosti i u iznosu koji ne premašuje dvostruki iznos najmanje zajamčene međusektorske plaće te tražbine u pogledu naknada za održavanje dužnika ili osoba koje je zakonski obavezan uzdržavati.

U drugim slučajevima te tražbine proizlaze iz odluka koje su izdane tijekom postupka; na primjer, za određivanje posljedica pravnih radnji za proglašenje ništavosti ili kao posljedica raskida ugovorâ.

Polovina iznosa tražbina koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u okviru sporazuma o refinanciranju isto se tako mogu smatrati tražbinama u odnosu na nesolvencijsku masu.

U slučaju postupka likvidacije tražbine koje se odobravaju dužniku u kontekstu nagodbe i u skladu s odredbama tog članka isto su tako tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu.

Tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu tražbine su s „prethodnim odbitkom“; tj. one imaju prednost pred svim drugim tražbinama i na njih ne utječe obustava obračuna kamata.

Tražbine u pogledu plaća za posljednjih 30 dana rada moraju se isplatiti odmah. Ostale tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu plaćaju se u trenutku dospijeca, ali upravitelj u slučaju nesolventnosti može izmijeniti to pravilo ako je to potrebno u interesu postupka u slučaju nesolventnosti i ako je imovina dostatna za isplatu svih tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu.

Međutim, u zakonu su utvrđena posebna pravila (članak 473.) za slučajeve u kojima se pretpostavlja da dužnikova imovina neće biti dostatna za plaćanje tražbina iz nesolvencijske mase. U takvim je slučajevima obvezno okončanje postupka u slučaju nesolventnosti. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti to predvidi, o tome mora obavijestiti suca i nastaviti s isplatom tražbina iz nesolvencijske mase prema određenom redosljedju.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave rješenja o proglašenju nesolventnosti u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Ne postoji poseban obrazac za to. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu, iako će se primjenjivati odredbe članka 53. i 55. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti.

Obavijest o tražbini mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj

mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaže u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i imovine. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Ako vjerovnici svoje tražbine ne prijave na vrijeme, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili sudac koji odlučuje o prigovorima na popis vjerovnika i dalje ih može uključiti na popis vjerovnika, ali imat će podređeni status. Međutim, tražbine iz članka 86. stavka 3., tražbine koje proizlaze iz dužnikove dokumentacije, tražbine koje su zabilježene u izvršnoj ispravi, tražbine osigurane kolateralom zabilježene u javnom registru, tražbine zabilježene na neki drugi način tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili u drugim sudskim postupcima te tražbine čiju potvrdu zahtijevaju tijela javne uprave neće dobiti podređeni status po toj osnovi i razvrstat će se zajedno s drugim tražbinama.

Kad je riječ o tražbinama koje ne ispunjuju čak ni te kriterije za uključivanje na popis, a prijavljene su poslije roka, više ne postoji nikakva mogućnost da budu isplaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Na temelju zakona tražbine u slučaju nesolventnosti razvrstavaju se u tri kategorije (članak 269.): tražbine s pravom prvenstva, neosigurane tražbine i podređene tražbine. Tražbine s pravom prvenstva dodatno se dijele u posebne i opće, a zatim u različite razrede na način predviđen u članku 287. Razvrstavanje tražbina na temelju Zakona o nesolventnosti provodi se automatskim putem. Kategorija neosiguranih tražbina kategorija je u koju se razvrstavaju sve preostale tražbine: sve tražbine koje se ne mogu razvrstati u ostale dvije kategorije (tražbine s pravom prvenstva ili podređene tražbine) smatraju se neosiguranima.

A) Tražbine s posebnim pravom prvenstva (članak 270.) uključuju:

1. tražbine osigurane hipotekom na nekretnini, hipotekom na pokretnoj imovini ili registriranim založnim pravom na imovini ili pravima koja su pod hipotekom ili zalogom;
2. tražbine osigurane zasnivanjem založnog prava na prihodima iz opterećene imovine;
3. tražbine na temelju kredita za obnovljenu imovinu, uključujući tražbine radnika u pogledu predmeta koje su oni proizveli u vrijeme dok su u vlasništvu ili posjedu dužnika
4. tražbine za plaćanja financijskog zakupa ili plaćanja za obročnu kupnju pokretne ili nepokretne imovine, u korist zakupodavaca ili prodavatelja te, ako je primjenjivo, financijskih ulagača, za imovinu koja je zakupljena ili prodana uz pridržaj prava vlasništva, uz zabranu raspolaganja ili uz dodatni uvjet u slučaju neplaćanja
5. tražbine s jamstvom koje čine vrijednosni papiri zabilježeni u računovodstvenim unosima na opterećenim vrijednosnim papirima;
6. tražbine osigurane založnim pravom utvrđenim u javnim dokumentima, na založenoj imovini ili založenim pravima koje posjeduje vjerovnik ili treća strana.

Posebno pravo prvenstva imat će učinak samo na onaj dio tražbina koji ne premašuje vrijednost pojedinog jamstva zabilježenog na popisu vjerovnika. Iznos tražbine koji premašuje iznos kojemu je priznato posebno pravo prvenstva razvrstat će se u skladu s njegovom prirodom.

B) Tražbine s općim pravom prvenstva (članak 280.) uključuju:

1. tražbine u pogledu plaća za koje ne vrijede posebna prava prvenstva, u iznosu koji se dobiva množenjem trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće s brojem dana za koje se treba isplatiti plaća; naknade koje proizlaze iz raskida ugovora, u iznosu koji je jednak zakonskom minimumu koji se izračunava na temelju najviše trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće; naknade koje proizlaze iz nesreća na radu i profesionalne bolesti, koje su nastale prije rješenja o proglašenju nesolventnosti;
2. iznosi odgovarajućih odbitaka za poreze i socijalno osiguranje koje dužnik duguje u skladu sa zakonskim obvezama;
3. tražbine fizičkih osoba koje proizlaze iz samostalnog rada i tražbine koje pripadaju autorima za ustup prava iskorištavanja za djela koja podliježu zaštiti intelektualnog vlasništva, koje su nastale tijekom šest mjeseci uoči rješenja o proglašenju nesolventnosti;
4. tražbine u pogledu poreza i ostale tražbine na temelju javnog prava te tražbine u pogledu socijalnog osiguranja za koje ne vrijede posebna prava prvenstva. To se pravo prvenstva može primijeniti na najviše 50 % ukupnih tražbina poreznog tijela odnosno ukupnih tražbina sustava socijalnog osiguranja
5. tražbine na temelju izvanugovorne građanske odgovornosti;
6. tražbine koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u kontekstu sporazuma o refinanciranju koji ispunjuje uvjete utvrđene u članku 71. stavku 6. i u iznosu koji nije priznat kao tražbina u odnosu na nesolventijsku masu;
7. najviše 50 % iznosa tražbina na koje ima pravo vjerovnik koji je podnio zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i koje se ne smatraju podređenima.

C) Podređene tražbine navedene su u članku 281.:

1. nepravodobno priopćene tražbine, osim ako se odnose na tražbine na temelju prisilnog priznavanja ili sudskih odluka
2. tražbine na temelju ugovornog odnosa dobivaju podređeni status
3. tražbine za dodatne naknade i kamate
4. tražbine za novčane kazne i ostale novčane sankcije
5. tražbine svih osoba koje imaju poseban odnos s dužnikom u skladu s uvjetima utvrđenima ovim Zakonom
6. tražbine koje proizlaze iz pravnih radnji za proglašenje ništavosti zbog toga što je proglašeno da je određena osoba postupala u zloj vjeri u sporenim aktu;
7. tražbine koje proizlaze iz ugovorâ s uzajamnim obvezama ili, u slučaju povrata u prijašnje stanje, u situacijama predviđenima odredbom.

Isplata tražbina

Tražbine s posebnim pravom prvenstva isplaćuju se iz imovine i prava obuhvaćenih postupkom, bez obzira na to podliježu li zasebnom ili kolektivnom izvršenju. Na snazi su posebna pravila u pogledu tih tražbina, na temelju kojih upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlasti isplatiti ih iz nesolventijske mase bez unovčenja konkretne imovine, čime oslobađa terećenje. Imovina na kojoj postoji trajno založno pravo isto se tako može prodati, pri čemu kupac preuzima dužnikove obveze. Posebna pravila za prodaju te imovine utvrđena su u članku 429. i dalje.

Tražbine s općim pravom prvenstva isplaćuju se razmjerno na temelju njihova redosljeda u pojedinoj kategoriji. Nakon toga se isplaćuju neosigurane tražbine, iako sudac na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i pod određenim uvjetima može izmijeniti redosljed isplate. Neosigurane tražbine isplaćuju se razmjerno i u skladu s likvidnosti imovine u nesolventijskoj masi.

Podređene tražbine isplaćuju se na kraju i u skladu s redoslijedom iz članka 309.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

(A) Nagodba s vjerovnicima

Nakon početne faze postupka u slučaju nesolventnosti, kad su imovina i obveze obuhvaćene postupkom konačno utvrđene, dva su moguća rješenja: nagodba s vjerovnicima (*convenio*) ili likvidacija (*liquidación*).

Prijedlog nagodbe mogu podnijeti i dužnik i vjerovnici čije su tražbine veće od petine dužnikovih obveza. U članku 317. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti utvrđeni su elementi koje treba obuhvatiti prijedlogom nagodbe, a koji uključuju prijedloge za otpust (smanjenje) tražbina, razdoblja odgode, strukturne promjene (spajanje, podjela, preoblikovanje nesolventnog društva) ili prijenos društva ili proizvodne jedinice.

Da bi sudac u postupku u slučaju nesolventnosti odobrio nagodbu, prijedlog mora poduprijeti dovoljan broj vjerovnika da bi se postigla potrebna pravna većina (članak 376. i dalje).

Nagodba stupa na snagu na dan presude kojom se ona odobrava i od tog trenutka učinci postupka u slučaju nesolventnosti prestaju i zamjenjuju ih učinci utvrđeni u nagodbi. Prestaje i uloga upravitelja u slučaju nesolventnosti. Nagodba je obvezujuća za dužnika te za neosigurane i podređene vjerovnike, kao i za vjerovnike s pravom prvenstva koji su glasali u korist nagodbe. Može biti obvezujuća i za vjerovnike s pravom prvenstva, ovisno o većini glasova ostvarenoj tijekom njezina odobrenja. Nakon što je nagodba provedena, sudac će utvrditi tu činjenicu i naložiti okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako nagodba nije ispunjena, bilo koji vjerovnik može od suca zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

Okončanje postupka u slučaju nesolventnosti

Razlozi za okončanje postupka u slučaju nesolventnosti propisani su u članku 465. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti. Postupci u slučaju nesolventnosti u načelu se okončavaju zbog sljedećih razloga:

- (a) pokrajinski sud (*Audiencia Provincial*) poništio je rješenje o proglašenju nesolventnosti;
- (b) proglašeno je ispunjenje nagodbe;
- (c) potvrđeno je da imovina obuhvaćena postupkom nije dostatna za plaćanje tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu;
- (d) potvrđeno je plaćanje svih priznatih tražbina ili potpuno namirenje vjerovnika nekim drugim sredstvima,
- (e) nakon završetka početne faze svi su vjerovnici odustali od postupka ili su se povukli iz njega.

Okončanje mora odobriti sudac, a za stranke koje ga žele osporiti postoji propisani postupak. U zakonu postoje posebne odredbe za slučajeve okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti dužnikove imovine kad je riječ o plaćanju tražbina iz nesolvencijske mase. To se može provjeriti tako da sâm dužnik podnese zahtjev za pokretanje postupka i u tom slučaju sudac u istoj odluci i u istom trenutku proglašava pokretanje i okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad se proglasi okončanje postupka u slučaju nesolventnosti, sva ograničenja u pogledu dužnikovih ovlasti prestaju. Ako je dužnik fizička osoba, u zakonu su utvrđena posebna pravila na temelju kojih dužnik ima pravo na oslobođenje od plaćanja tražbina koje nisu namirene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Zahtjevi za to oslobođenje utvrđeni su u članku 486. i dalje. Dužnik je morao djelovati u dobroj vjeri i ispuniti određene obveze. Sâm dužnik mora podnijeti zahtjev za to oslobođenje, a upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici mogu uložiti prigovore. Oslobođenje se može poništiti u određenim slučajevima, kao što su, na primjer, sljedeće situacije: dužnik je znatno poboljšao svoju financijsku situaciju ili ne ispunjuje plan otplate na koji se obvezao kako bi platio dugove na koje se ne primjenjuje oslobođenje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba zbog likvidacije, one gube svoju pravnu osobnost.

Ako se okončanje dogodi zbog provedbe nagodbe, vjerovnicima će se njihove tražbine isplatiti u skladu s odredbama te nagodbe. Vjerovnici s pravom prvenstva koji nisu potpisali nagodbu s vjerovnicima mogu nastaviti ili pokrenuti zasebne postupke izvršenja, pod određenim okolnostima.

Tijekom provedbe nagodbe s vjerovnicima moguće je i da dužnik izgubi svoju pravnu sposobnost u okviru postupka restrukturiranja, što će dovesti do toga da novo društvo ili društvo preuzimatelj preuzme sve njegove obveze.

Kad je riječ o dužnicima koji su fizičke osobe, okončanje postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine znači da vjerovnici mogu pokrenuti zasebne mehanizme izvršenja protiv dužnika, osim ako je on oslobođen od neplaćenih tražbina na način predviđen u članku 178.a.

Ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Ako je dužniku koji je fizička osoba izdano rješenje o proglašenju nesolventnosti u razdoblju od pet godina nakon okončanja prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine, to će se smatrati ponovnim pokretanjem ranijeg postupka.

Kad je riječ o dužnicima koji su pravne osobe, ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji je okončan zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine naložit će isti sud koji je vodio prvi postupak i on će se voditi u okviru istog postupka te će biti ograničen na fazu likvidacije imovine i prava koji su se pojavili naknadno.

Kako bi pokrenuli mehanizme povrata, vjerovnici mogu podnijeti zahtjev za ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od godine dana od dana odluke o okončanju tog postupka zbog nedostatnosti imovine, u kojem navode konkretne mehanizme koji će se pokrenuti ili iznose, u pisanom obliku, relevantne činjenice koje bi mogle dovesti do toga da se nesolventnost smatra kažnjivom, osim ako je izdana presuda u tom pogledu u okončanom postupku u slučaju nesolventnosti.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Na temelju članka 242. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti svi sudski troškovi koji su potrebni za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovo vođenje smatraju se tražbinama u odnosu na nesolvencijsku masu. To posebno uključuje sve tražbine koje proizlaze iz sudskih troškova potrebnih za podnošenje zahtjeva i izdavanja naloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, donošenja mjera predostrožnosti, objave odluka predviđenih ovim zakonom, te prisustva i zastupanja dužnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti tijekom cijelog postupka u slučaju nesolventnosti i sporednih postupaka, ako je njihovo sudjelovanje zakonski obvezno ili u interesu nesolvencijske mase, sve dok nagodba ne stupi na snagu ili, u suprotnom slučaju, do okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim za tražbine koje proizlaze iz žalbi podnesenih na sudske odluke koje su u potpunosti ili djelomično odbijene uz izričiti nalog za plaćanje troškova.

Na temelju članka 242. stavka 3. u tražbine iz nesolvencijske mase uključeni su i sudski troškovi koji proizlaze iz prisustva i zastupanja dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti ili zakonitih vjerovnika tijekom postupaka koji se, u interesu nesolvencijske mase, nastavljaju ili pokreću u skladu sa sadržajem ovog zakona, osim kad je riječ o odredbama koje se odnose na slučajeve povlačenja, priznanja, namirenja ili zasebne obrane dužnika i, ako je primjenjivo, do kvantitativne granice utvrđene u njima.

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti nesolvencijske mase, tražbine za sudske troškove plaćaju se prije ostalih tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu, uz iznimku tražbina radnika i tražbina u pogledu naknada za uzdržavanje (članak 473.).

Plaće upravitelja u slučaju nesolventnosti potražuju se iz nesolvencijske mase i utvrđuje ih sudac u skladu sa

zakonski odobrenom ljestvicom naknada; trenutačna ljestvica naknada odobrena Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004. i dalje je na snazi. U članku 84. utvrđena su posebna pravila za njihovo određivanje i njihov učinak.

U zakonu je predviđena mogućnost imenovanja delegiranih pomoćnika koji pomažu upravitelju u slučaju nesolventnosti, a njihovu naknadu za rad pokriva sâm upravitelj.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti uređene su članku 226. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti. Te su odredbe nekoliko puta izmijenjene, uglavnom kad je riječ o prirodi „zaštitnih mehanizama” sporazumâ o refinanciranju.

U članku 226. opisuje se pravni sustav za radnje za povrat prekomjerne naknade, na temelju opće klauzule kojom se sve radnje dužnika „koje su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom” proglašavaju „opozivima”, bez obzira na to je li postojala „namjera dovođenja u zabludu” ili nije. Kako bi se osigurali učinci proglašenja ništavosti, utvrđuje se konkretno razdoblje: dvije godine prije datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(A) Razdoblje ništavosti

Opcija odabrana u zakonu konkretno je razdoblje ništavosti: dvije godine unatrag od datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(B) Pojam „novčane štete”

Radnje koje je dužnik proveo tijekom „sumnjivog razdoblja” mogu se proglašiti ništavnima su ako su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom. Novčanu štetu mora valjano dokazati stranka koja ulaže žalbu. Međutim, s obzirom na poteškoće koje se često pojavljuju pri dokazivanju štetnih radnji, Zakonom o nesolventnosti olakšava se pokretanje pravnih radnji utvrđivanjem niza pretpostavki. Kao što je to slučaj u drugim dijelovima zakona, pretpostavke mogu biti oborive ili neoborive. Stoga:

(a) novčana šteta smatra se neoborivom u sljedećim dvama slučajevima: i. kad je riječ o slobodnom raspolaganju imovinom, osim donacija za upotrebu i ii. kad je riječ o plaćanjima i drugim radnjama za podmirenje obveza koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti, osim ako su osigurane kolateralom (u tom slučaju pretpostavkom se dopuštaju dokazi koji bi upućivali na suprotno);

(b) novčana šteta smatra se oborivom u sljedećim trima slučajevima: i. kad je riječ o raspolaganju imovinom kako bi se isplatile osobe koje imaju poseban odnos s dužnikom, ii. kad je riječ o zasnivanju tereta na imovini u korist već postojećih obveza ili u korist novih obveza nastalih kao zamjena za prethodne i iii. plaćanja i druge radnje za podmirenje obveza koje su osigurane kolateralom i koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(C) Postupak

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima aktivnu legitimaciju za pokretanje pravnih radnji za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti. Međutim, za potrebe zaštite vjerovnika od neaktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti, u zakonu je predviđena pomoćna ili sporedna aktivna legitimacija za vjerovnike koji su od upravitelja u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku zatražili da pokrene pravnu radnju za proglašenje ništavosti, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva ne pokrene takvu radnju. Zakon sadržava pravila čiji je cilj osigurati da upravitelji u slučaju nesolventnosti uspješno izvršavaju svoju zadaću i osiguraju da se imovinom obuhvaćenom postupkom ne raspolože. Za pravne radnje protiv sporazuma o refinanciranju, aktivna legitimacija pripada jedino upravitelju u slučaju nesolventnosti, i isključena je svaka pomoćna legitimacija.

Kako bi se zaštitili sporazumi o refinanciranju, postoje posebna pravila koja proizlaze iz najnovijih zakonodavnih izmjena, kojima se definiraju zaštitni mehanizmi koji te sporazume (odobrene pod određenim uvjetima) čine otpornima na pravne radnje za proglašenje ništavosti (članak 604. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

Kako se nesolventnost može izbjeći odobravanjem plana restrukturiranja?

Zakon o nesolventnosti dužnicima omogućuje da iskoriste jedan od dva mehanizma restrukturiranja duga: obavijest o početku pregovora s vjerovnicima (*comunicación de inicio de negociaciones*) ili sastavljanje plana restrukturiranja (*plan de reestructuración*).

Svaka fizička ili pravna osoba koja se bavi poslovnom ili profesionalnom djelatnošću može dostaviti obavijest o početku pregovora s vjerovnicima ili izravno podnijeti zahtjev za odobrenje plana restrukturiranja u skladu s odredbama ove knjige (članak 583. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti) ^[1].

Da bi mogao pristupiti jednom od ta dva postupka restrukturiranja, dužnik mora biti u jednoj od sljedećih situacija nesolventnosti: nesolventnost je vjerojatna, neizbježna ili trenutačna. U potonjem slučaju postupak je dostupan samo ako nije prihvaćen zahtjev za pokretanje obveznog postupka (*concurso necesario*) (članak 636. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

Osim tradicionalnih kategorija trenutačne i neizbježne nesolventnosti, treća kategorija, odnosno vjerojatnost nesolventnosti, javlja se kad je objektivno predvidljivo da u nedostatku plana restrukturiranja dužnik u roku od dvije godine neće moći redovito podmiriti svoje obveze. Ta nova kategorija predviđena je člankom 2. stavkom 2. Direktive (EU) 2019/1023, u kojem se upućuje na vjerojatnost nesolventnosti, a koja je u uvodnoj izjavi 22. Direktive definirana kao faza prije neizbježne nesolventnosti.

Obavijest o početku pregovora s vjerovnicima radi postizanja sporazuma o restrukturiranju omogućit će dužniku razdoblje od tri mjeseca u kojem može mirno pregovarati s vjerovnicima jer se prekidaju postupci izvršenja (*paralización de las ejecuciones*) na imovini potrebnoj za nastavak dužnikove djelatnosti i izbjegava pokretanje daljnjih postupaka izvršenja (isključujući javna potraživanja). To dovodi i do prekida podnošenja zahtjeva vjerovnika za pokretanje obveznog postupka, čime se osigurava da se pregovori mogu odvijati bez dodatnih rizika ili mogućeg raskida ugovora potrebnih za nastavak dužnikove djelatnosti. Po novome suci mogu dopustiti obustavu (*suspensión*) podnošenja zahtjeva za dobrovoljni postupak dok su učinci obavijesti na snazi.

Učinci obavijesti o početku pregovora, odnosno obustava postupaka izvršenja i prekid podnošenja zahtjeva za pokretanje obveznog postupka, na snazi su tijekom tri mjeseca pregovora (što sud može produljiti za tri dodatna mjeseca u skladu s člankom 607. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti). Situacija nesolventnosti zbog koje je dostavljena obavijest mora biti riješena postizanjem sporazuma o planu restrukturiranja, mogućnošću podnošenja zahtjeva za njegovo odobrenje ili podnošenjem dobrovoljnog zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od mjesec dana. U svakom slučaju učinci obavijesti bit će ukinuti i u tom se razdoblju ne može dostaviti druga obavijest o početku pregovora. Dužnik takvu obavijest može ponovno dostaviti tek za godinu dana.

Nakon tog postupka pregovora može se postići sporazum o restrukturiranju, odnosno drugi postupak koji prethodi postupku u slučaju nesolventnosti predviđen španjolskim zakonodavstvom.

Planovi restrukturiranja su oni planovi kojima je cilj izmijeniti sastav, uvjete ili strukturu dužnikove imovine i obveza ili njegova kapitala, što uključuje prijenose imovine, proizvodnih jedinica ili cijelog društva, kao i sve potrebne operativne promjene ili kombinaciju tih elemenata (članak 614. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

Plan je općenito definiran na sljedeći način: dopušteni su i planovi za likvidaciju društva, pod uvjetom da je društvo održivo i da plan uključuje zaštitne mjere kojima se dioničarima (*socios*) i/ili vjerovnicima (*acreedores*) omogućuje odobravanje i kritiziranje plana.

Stoga plan može uključivati restrukturiranje dužnikove imovine (izmjena sastava ili uvjeta, uključujući mogućnost raskida ugovora u interesu postupka u slučaju nesolventnosti), obveza ili vlasničkog kapitala (pretvaranje tražbina u temeljni kapital dužnika (*capitalización de créditos*) ili operacije „harmonike” (smanjenja i povećanja kapitala, *operaciones acordeón*)), odnosno predvidjeti prijenos imovine, proizvodne jedinice ili operativnog društva, ili druge operativne promjene (kao što su mjere zapošljavanja) ili kombinaciju prethodno navedenog. To stoga može uključivati aktivnosti povećanja ili smanjenja temeljnog kapitala, strukturne izmjene i/ili raspolaganje osnovnom imovinom za koje je potrebno sudjelovanje dioničara.

Nadalje, načelo univerzalnosti ne primjenjuje se na mjere koje utječu na obveze jer nije potrebno uključiti sve

obveze, ne dovodeći u pitanje pravna isključenja (zahtjevi za uzdržavanje (*créditos por alimentos*), potraživanja koja proizlaze iz izvanugovorne odgovornosti (*responsabilidad extracontractual*), potraživanja radnika (*créditos laborales*) osim višeg rukovodstva, članak 633.); dobrovoljna isključenja mogu se odobriti prema nahodnju osobe koja predlaže plan. Dužnik mora utvrditi obveze koje želi uključiti u plan restrukturiranja.

Odobrenje suda nije potrebno za sve planove restrukturiranja: sudjelovanje suda ograničeno je na određene slučajeve.

Sudjelovanje suda predviđeno je za planove restrukturiranja kojima se predviđaju učinci koji će utjecati na nesuglasne vjerovnike (*acreedores disidentes*) unutar nekog razreda, na cijele razrede nesuglasnih vjerovnika ili čak na dioničare koji nisu glasovali za plan (članak 615. stavak 1. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti) ili ako je potrebno zaštititi plan i jamstva, radnje ili transakcije koji su u njemu predviđeni od općih pravila o pravnim radnjama za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti (*acciones rescisorias concursales*) ili dodijeliti određene povlastice odobrenom ili namijenjenom financiranju u kontekstu plana restrukturiranja, u slučaju naknadnog postupka u slučaju nesolventnosti (članak 615. stavak 2. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

Nakon što se postigne potrebna većina i ispune materijalni i formalni zahtjevi, dužnik ili vjerovnici mogu suda podnijeti zahtjev za sudsko odobrenje plana kako bi on proizveo učinke predviđene zakonom i kako bi se mogao izvršiti u odnosu na stranke. Kad je riječ o odobrenju plana, nesuglasne stranke mogu ga osporiti pred pokrajinskim sudom, osim ako je podnositelj zahtjeva odabrao postupak odobrenja s pravom na saslušanje ili prethodno osporavanje.

Koji se postupak u slučaju nesolventnosti primjenjuje na mikropoduzeća?

Reformom uvedenom Zakonom 16/2022 od 5. rujna 2022., kojim se u nacionalno pravo prenosi Direktiva (EU) 2019/1023, u preinačeni tekst Zakona o nesolventnosti unosi se knjiga III. o posebnim postupcima za mikropoduzeća (*microempresas*) (fizičke ili pravne osobe) koja ispunjavaju uvjete iz članka 685. i za koje je vjerojatno da će postati nesolventna, koja su trenutačno nesolventna ili im prijete skora nesolventnost.

Riječ je o internetskom postupku u kojem se upotrebljavaju standardni obrasci i koji omogućuje brzo odobrenje plana kontinuiteta poslovanja, s otpustima i razdobljima odgode (*quitas y esperas de los créditos*), ili „likvidacija” dužnikove imovine i prestanak pravne osobnosti društva (*extinción de la personalidad jurídica de la sociedad*) ako se poslovanje ne može nastaviti.

Ti postupci uključuju dužnika, vjerovnike i, u određenim slučajevima, upravitelja u slučaju nesolventnosti (*administración concursal*) jer njihova intervencija nije obvezna.

Kako su za fizičke osobe uređena oslobođenja od plaćanja neplaćenih dugova?

Dužnik koji je fizička osoba, bez obzira na to je li poduzetnik, može podnijeti zahtjev za oslobođenje (*exoneración*) od neplaćenih obveza u skladu s uvjetima iz preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti (članak 486. i dalje), pod uvjetom da je djelovao u dobroj vjeri. U tu svrhu dužnici mogu odabrati jednu od sljedeće dvije opcije:

1. podnošenje plana otplate bez prethodne likvidacije imovine obuhvaćene postupkom ili
2. likvidacija imovine i prava.

Pod uvjetom da su ispunjeni materijalni i postupovni zahtjevi, oslobođenje se primjenjuje na sve neplaćene dugove, podložno iznimkama iz članka 489. (dugovi koji proizlaze iz izvanugovorne građanskopravne odgovornosti, građanskopravna odgovornost koja proizlazi iz kaznenog djela (*responsabilidad civil derivada del delito*), zahtjevi za uzdržavanje, tražbine na temelju javnog prava (*créditos de derecho público*) (u iznosu višem od 10 000 EUR), troškovi i izdaci zahtjeva za oslobođenje, dugovi osigurani kolateralom).

U određenim slučajevima oslobođenje se može poništiti, a u svakom slučaju ne odnosi se na treće strane koje su zakonski ili ugovorno obvezne platiti izuzeti dug.

[1] Članak 583. stavak 2. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti isključuje sljedeće dužnike: (a) društva za osiguranje ili reosiguranje, (b) kreditne institucije, (c) investicijska društva ili društva za zajednička ulaganja, (d) središnje druge ugovorne strane, (e) središnji depozitoriji vrijednosnih papira, (f) drugi financijski subjekti te tijela i vlasti koji čine teritorijalnu organizaciju države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela (članak 583. stavak 3. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

■ Posljednji put ažurirano: 26/05/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.